

Onderwerp
Oprichting Nieuwe Entiteit Zuid
Informatie

Datum	28 augustus 2018	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Pieter de Lange	☒ Financieel adviseur: Rolf Bloem
Zaaknummer	1157801	☒ Personeelsconsulent: Richard Jongsma
Portefeuillehouder	Wethouder Snijders	☒ Medewerker bestuur en juridische zaken: Jelle de Muinck
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☒ Communicatieadviseur: Miriam Fokkema
		☐ Inkoopadviseur:
		☐ Afdeling:
		☒ Naam medewerker: Gonnie van der Heide, Marinus Koster, Henk Hoonstra, Judith le Fèvre
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

In december 2017 hebben alle colleges van de deelnemende Alescon gemeenten het voorlopige besluit genomen om de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2019 op te heffen. Om definitief hierover te kunnen besluiten is het noodzakelijk om:

1. Een ontvlechtigingsplan vast te stellen waarin afspraken gemaakt worden over de spelregels van de splitsing van Alescon per 1 januari 2019.
2. Een bedrijfsplan Nieuwe Entiteit Zuid (NEZ) op te stellen en vast te stellen.

Ad 1

Het DB van Alescon heeft in april 2018 het ontvlechtigingsplan voor een reactie voorgelegd aan alle gemeenten. In juni en juli hebben de gemeenten hierover positief besloten. De gemeenteraden hebben daarbij het besluit genomen om in te stemmen met het besluit van het college van B&W om de gemeenschappelijke regeling Alescon per 1 januari 2019 op te heffen. Omdat de zuidelijke gemeenten (De Wolden, Hoogeveen en Midden-Drenthe) op dat moment formeel nog geen organisatie had die de taken van Alescon kon overnemen, is daarbij door die gemeenten het voorbehoud gemaakt van positieve besluitvorming over het bedrijfsplan NEZ.

In het ontvlechtigingsplan is onder meer een vereffening opgenomen van € 2 miljoen van Noord (gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo) naar Zuid (gemeenten De Wolden, Hoogeveen en Midden-Drenthe). Op de definitieve hoogte van de vereffening zijn een viertal voorbehouden gemaakt. Inmiddels zijn drie voorbehouden uitgewerkt die geen invloed hebben op de hoogte van de vereffening. Op het laatste voorbehoud, vastgoed, verwachten we op zeer korte termijn uitsluitel en ook hierbij is de verwachting dat dit geen consequenties heeft voor de hoogte van de vereffening.

Ad 2

Om een bedrijfsplan voor de NEZ te kunnen vaststellen, is er input opgehaald bij de raden van de drie

gemeenten. Dit is gebeurd in mei met een opiniërende bespreking over het koersdocument NEZ. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het bedrijfsplan NEZ dat nu voorligt. Met de positieve besluitvorming van het college wordt de gemeenschappelijke regeling Alescon per 1 januari 2019 definitief opgeheven.

Daarnaast wordt de gemeenteraad toestemming gevraagd om een gemeenschappelijke regeling Nieuwe Entiteit Zuid te treffen. Deze toestemming kan onthouden worden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Voorstel

Toelichting voorstel

Bedrijfsplan

Het bedrijfsplan is tot stand gekomen door een nauwe samenwerking tussen de medewerkers van de gemeenten en Alescon. In diverse specialistenteams (bedrijfsvoering, groen, financiën, juridische zaken, communicatie en personeel) is er meegeschreven aan dit plan.

In het bedrijfsplan wordt beschreven hoe de NEZ uitvoering geeft aan de Wsw taken en hoe we nieuwe doelgroepen activeren. Dit doen we door gebruik te maken van de huidige werksoorten van Alescon en we gaan nieuwe werksoorten acquireren passend bij de nieuwe doelgroepen. De NEZ is daarmee een leerwerkbedrijf die de ontwikkeling van de mensen stimuleert en mensen door laat stromen naar de reguliere arbeidsmarkt.

De NEZ wordt gepositioneerd als een zelfstandig bedrijf die zeer nauwe banden met de deelnemende gemeenten heeft. De NEZ is niet alleen van ons, maar wij zijn het zelf. Dit zien we terug in het feit dat er op operationeel niveau continu overleg is over de werksoorten, de in te zetten trajecten, uitstroom van deelnemers naar regulier werk etc.

Rechtsvorm

Verder wordt er in het bedrijfsplan aandacht geschonken aan de keuze voor de rechtsvorm van de NEZ. Alles overwegende is het voorstel om te kiezen voor een gemeenschappelijke regeling. De voorgestelde tekst van de gemeenschappelijke regeling, zoals in de bijlage toegevoegd, maakt onderdeel uit van de besluitvorming.

Binnen de rechtsvorm van gemeenschappelijke regelingen zijn er twee verschillende mogelijkheden:

- De meer traditionele gemeenschappelijke regeling zoals Alescon momenteel is;
- Een bedrijfsvoeringsorganisatie (bvo) zoals bijvoorbeeld de Samenwerkingsorganisatie De Wolden-Hoogeveen waarin één ambtelijke organisatie werkt voor twee gemeenten

We kiezen voor de NEZ voor een bvo met als reden dat dit een lichtere vorm van gemeenschappelijke regeling is, waarbij het bij wet niet mogelijk is om beleid te maken binnen de bvo. Met andere woorden: het beleid moet worden vastgesteld door de gemeenten. Daarnaast voorkomt een bvo bestuurlijke drukte in vergelijking met de traditionele gemeenschappelijke regeling. Er is nu namelijk sprake van één bestuur in plaats van twee besturen (Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur).

Alternatieven

- Doorgaan met Alescon is op dit moment geen optie meer.
- In een uitgebreide afweging over de te kiezen juridische vorm is de gemeenschappelijke regeling als meest passend naar voren gekomen.

Randvoorwaarden

De drie deelnemende gemeenten moeten allen hetzelfde besluit nemen.

Risico's

- Er zijn enkele financiële risico's die onder het volgende kopje worden toegelicht.
- Er bestaan twijfels of een bedrijfsvoeringsorganisatie (hierna: bvo) de juiste vorm is voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (hierna: Wsw). Deze twijfels liggen in het volgende:
 - De bvo kan worden opgericht 'ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers'. Het is vanwege voorgaande dat een bvo geen beleid mag vaststellen. Het volledig onderbrengen van de Wsw en (een gedeelte van) de Participatiewet lijkt meer dan een ondersteunend proces dan wel een uitvoeringstaak.
 - Over het uitvoeren van de Wsw door een verbonden partij zijn twee bepalingen opgenomen in de Wsw. Er wordt ten eerste bepaald dat de uitvoering van de Wsw kan geschieden door een privaatrechtelijke rechtspersoon. Daarnaast wordt bepaald dat de volledige uitvoering van de Wsw kan worden overgedragen aan een openbaar lichaam. Met een openbaar lichaam wordt een gemeenschappelijke regeling bedoeld zoals Alescon deze is. Een bedrijfsvoeringsorganisatie geldt niet als een openbaar lichaam. Het onderbrengen van de uitvoering van de Wsw binnen een bvo is niet geregeld in de Wsw.

Er bestaan echter meer voorbeelden in Nederland van gemeenten die een bvo hebben opgericht voor de uitvoering van de Wsw. Of het inderdaad niet mogelijk is om een bvo op te richten voor de uitvoering van de Wsw zal in de toekomst duidelijk moeten worden. De verwachting is echter dat wanneer blijkt dat een bvo niet de juiste vorm is, de consequentie slechts is dat de bvo zal moeten worden omgezet in een openbaar lichaam door de tekst van de gemeenschappelijke regeling aan te passen.

- In het onwaarschijnlijke geval dat het voorbehoudspunt vastgoed uit het ontvlechttingsplan leidt tot een (negatieve) aanpassing van de hoogte van de vereffening dan kan het college de onderliggende besluiten heroverwegen.

Financiële gevolgen

In het bedrijfsplan is een meerjarenbegroting toegevoegd. Hierin hebben we de systematiek van Alescon overgenomen: het nadelig saldo verdelen we op basis van het aantal aja en we behouden de bonus van 6% op de gemeentelijke omzet.

Doordat de verhouding binnen de NEZ met 3 gemeenten anders zijn dan binnen Alescon met 6 gemeenten ontstaan er verschillen in de hoogte van de gemeentelijke bijdragen. In onze gemeentelijke begroting hebben we meerjarig € 395.000,00 begroot, terwijl dit volgens de begroting NEZ in 2019 € 249.000,00 is.

Omdat 2019 het eerste jaar wordt voor de NEZ, waarin moet blijken in hoeverre alle plannen worden gerealiseerd zoals nu beschreven staat, passen we de gemeentelijke bijdrage in onze eigen begroting niet aan. Dit geeft ook ruimte om eventuele tegenvallers in het eerste jaar op te vangen.

In de NEZ gaat het om ongeveer € 28,5 miljoen voor 2019:

- De NEZ krijgt een rijksbijdrage van € 19 miljoen
- De omzet uit de markt is € 6,5 miljoen
- Uit de reserve komt € 1 miljoen
- En de gemeentelijke bijdragen van in totaal € 2 miljoen

Tot slot over financiën: we moeten ons ervan bewust zijn dat de NEZ gewoonweg geld kost. In de NEZ wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van mensen met als doel uitstroom naar werk; dat kost per definitie geld. De eventuele opbrengst hiervan is vaak niet terug te zien in de exploitatie van de NEZ. Want als er door toedoen van de NEZ een inwoner met een bijstandsuitkering uitstroomt naar werk, dan komt het voordeel daarvan bij de gemeente te liggen doordat het minder aan uitkering hoeft te betalen.

Personele gevolgen

Op termijn worden de medewerkers van de huidige Werkwinkel van Alescon (en straks: NEZ) overgeplaatst naar de gemeenten. Het gaat hier met name om jobcoaches en accountmanagers. Voor Midden-Drenthe betekent dit dat de gemeentelijke organisatie wordt uitgebreid met 1 a 2 FTE. Dit heeft verder geen consequenties voor het gemeentelijke personeel.

Duurzaamheid

N.v.t.

Publicatieniveau

Openbaar.

Overig

N.v.t.

Vervolprocedure/communicatie

Direct nadat de gemeenteraden toestemming hebben gegeven om de gemeenschappelijke regeling NEZ te treffen wordt deze gepubliceerd in de Staatscourant. De dag erna bestaat de gemeenschappelijke regeling formeel.

Op 1 januari 2019 is de gemeenschappelijke regeling Alescon opgeheven. In de tussenliggende periode wordt het ontvlechtigingsplan Alescon geïmplementeerd en worden de zaken zoals omschreven in het bedrijfsplan verder voorbereid zodat er op 1 januari hiermee gestart kan worden.

Bijlagen

- Bedrijfsplan Nieuwe Entiteit Zuid
- Gemeenschappelijke regeling Nieuwe Entiteit Zuid